

ATT SKYDDA HJÄRTAT

Hadith nr 6 av Imam an-Nawawi

Abu Abdullāh an-Nu'mān ibn Bashīr må Allah vara nöjd med dem sade:

Jag hörde Allahs sändebud må frid och välsignelser vara över honom säga:

”Sannerligen, det som är tillåtet (Halal) är tydligt, och det som är förbjudet (Haram) är tydligt, men däremellan finns det tvetydiga ärenden som många människor inte känner till. Den som håller sig borta från det tvetydiga har säkrat både sin religion och sitt anseende, och den som faller in i det tvetydiga, faller in i det förbjudna – likt en herde som betar runt ett helgat område och nästan hamnar därinne. Se, varje kung har ett helgat område, och se, Allahs helgade område (Hans förbjudna ting) är det Han har förbjudit. Se, i kroppen finns en liten bit; om den är frisk, är hela kroppen frisk, och om den är skadad, är hela kroppen skadad. Och den är hjärtat.” **[Berättat av al-Bukhari och Muslim]**

Sammanfattning

Denna hadith är mycket omfattande och täcker så många områden inom sharee'ah – islams rättssystem. Imam al-Nawawi och många lärda betraktar denna hadith som en av de fyra eller fem haditherna kring vilka hela islam förstås. Hadithen visar att alla angelägenheter delas in i tre kategorier: halal, haram och tvivelaktiga.

Halal är tydligt

Det som Allah har fastställt som tillåtet i en text utgör det ”klara” halalet:

”Idag har all god mat blivit tillåten, och de som har fått Skriften har gjort sin mat laglig för er, och er mat är laglig för dem.” **[al-Maa'idah 5:5]**

Halal är det vi strävar efter när vi hanterar vårt förhållande med Allah, när vi försöker förstå islam och när vi arbetar för att bygga och förbättra vårt samhälle. Det är tydligt definierat, det som är klart tillåtet, och det råder ingen tvekan kring det.

Haram är tydligt

Det ”klara” Haram är det som tydligt framgår i de islamiska källorna, exempelvis i Allahs ord:

”För er är [äktenskap med] era mödrar, era döttrar, era systrar, era fäders systrar...” **[an-Nisaa 4:23]**

Det tydliga haram utgör det som är klart förbjudet och alla vet att det är förbjudet; det råder ingen oenighet. Droger, alkohol, förtryck och stöld är exempel på Haram. Även **Fawaahish** - de onda begären och lustarna, både de uppenbara och de dolda - ingår, liksom allt som Allah förbinder med en straffbar handling eller ett hot.

De tvivelaktiga angelägenheterna

De flesta människor förstår inte riktigt vad tvivelaktiga angelägenheter är eller hur de bör bedömas. Lärda har uttryckt två huvudsakliga uppfattningar:

- Den första åsikten är att tvivelaktiga frågor är sådana om vilka lärda inte är eniga gällande deras tillåtlighet, exempelvis musik.
- Den andra är att tvivelaktiga angelägenheter är de som blandar element av både halal och haram.

Den generella regeln är att den som avstår från de tvivelaktiga angelägenheterna har rensat sin tro och sitt anseende.

Lärda är oense om huruvida tvivelaktiga angelägenheter ska betraktas som halal eller haram:

Första uppfattningen:

Alla tvivelaktiga angelägenheter är haram, med hänvisning till Sändebudets (sas) ord i hadithen: "*[Han] renar sig i fråga om sin religion och sitt anseende.*"

Andra uppfattningen:

Alla tvivelaktiga angelägenheter är halal, baserat på profetens (sas) uttalande: "*Likt en herde som betar runt ett helgat område.*" Detta indikerar att sådana handlingar är tillåtna, men att avhålla sig från dem är att visa fromhet.

Tredje uppfattningen:

Profeten ﷺ följer uttalandet "mellan de två finns tvivelaktiga angelägenheter" genom att säga: "de flesta människor känner inte till dem." Detta innebär att vissa människor faktiskt känner till dem. Det är de lärdas uppgift att noggrant granska all bevisning och nå fram till sin slutsats. Om de har rätt, får de dubbla belöningar; om de har fel, belönas de ändå. För oss som följer de lärdas åsikter är detta allt som krävs. Samtidigt bör vi komma ihåg att att hålla sig borta från tvivelaktiga angelägenheter renar både vår tro och vårt anseende.

Blockering av vägarna (Sad al-Zarai')

Denna hadith utgör faktiskt ett bekräftande bevis för ett begrepp inom Usul al-Fiqh som kallas "Sadd al-Dhara'i" (blockering av vägarna). Det innebär att man måste hindra handlingar som kan leda till något förbjudet. Profeten ﷺ illustrerar detta med exemplet av en person som har en flock, där flocken rör sig mot ett område som är förbjudet. Personen närmar sig området successivt och till slut riskerar fåren att vandra in i det förbjudna området. Precis som en kung har ett helgat område som herdarna måste se till att hålla sina får borta från, har även Allah fastställt vissa saker som förbjudna för sina tjänare. Vi bör därför undvika det som är ogillat och ibland till och med avstå från det som i övrigt är tillåtet, för att inte råka hamna i det förbjudna.

En bit kött Som Profeten sade har vi alla en liten bit kött i våra kroppar. Om denna bit är god, är hela kroppen god, men om den är dålig, blir hela kroppen förstörd. Denna hadith skisserar en hel process för att stärka och rena våra hjärtan på vägen till Allah: att vara vaksam på vad som är halal och haram samt att undvika det tvivelaktiga. I en annan hadith säger Profeten:

"En persons tro (**Iman**) blir inte upprätt förrän hjärtat är upprätt och starkt. Hjärtat blir inte upprätt och starkt förrän tungan är upprätt och stark."

Här visar Profeten vägen mot att rena och stärka hjärtat, vilket leder till fulländningen av ens tro.

